

### Toplumsal Değişme ve Gelişme - 3

1. Toplumsal gelişme, toplumun ekonomik, sosyal, siyasal, teknolojik ve kültürel alandaki olumlu değişimlerini ifade eder. Toplumsal yaşamın her alanında ortaya çıkan bu olumlu değişimleri gözlemlenmek mümkündür.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal gelişme sonucunda gözlemlenen bir örnek olabilir?**

- A) Kadın ve erkeklerin aynı meslek kollarında beraber çalışmaları
- B) Toplumun yararlanabileceği mal ve hizmetlerin miktarının azalması
- C) Toplumda sosyo-kültürel düzeyin azalması
- D) Doğuştan elde edilen statülerin toplumda artması
- E) Toplumsal tabakada orta sınıfın azalması

2. Ekonomik kalkınma ve refah düzeyinin artması, toplumsal tabakada orta sınıfın genişlemesi, fırsat eşitliğinin sağlanması, rasyonel düşüncenin egemen olması, toplumsal bütünleşmenin gerçekleşmesi, sosyal hak ve özgürlüklerin korunması gibi unsurlar olmadan bir ülkenin gelişmiş olduğu söylenemez.

**Bu parçadan hareketle toplumsal gelişme ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?**

- A) Toplumun olumlu ya da olumsuz yönde değişimini ifade eder.
- B) Toplumsal gelişme ekonomik büyümeyle birlikte sosyal, siyasal ve kültürel gelişmeyi de kapsar.
- C) Toplumsal gelişme bütün toplumlarda farklı şekillerde gerçekleşir.
- D) Orta tabakanın güçlenmesi toplumsal gelişmenin hızını artırır.
- E) Ekonomik koşullardaki gelişmeler, toplumun yaşam standartlarını yükseltebilir.

3. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal gelişmenin göstergelerinden biri değildir?

- A) Bireylerin alım gücünün artması
- B) Toplumsal tabakalaşma sistemi içerisinde orta tabakanın genişlemesi
- C) Kaliteli ve herkes tarafından ulaşılabilir sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması
- D) Teknolojik gelişmelerin takip edilmesi
- E) İşsizlik oranının yüksek olması

4. Toplumsal yapıdaki her unsur bir görevi yerine getirmek için vardır. Dolayısıyla her toplum sürekli ve dengeli unsurlardan meydana gelmiştir. Toplumsal yapıyı oluşturan unsurların herhangi birinde meydana gelebilecek bir aksaklık, diğer unsurları olumsuz yönde etkileyip toplumsal bütünleşmenin gerçekleşmesini engelleyebilir.

**Buna göre toplumsal bütünleşme aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?**

- A) Toplumsal yapının gelişmesine
- B) Toplumun kültürel açıdan yozlaşmasına
- C) Toplumsal yapı unsurlarının uyumuna
- D) Toplumların ekonomik gelişmişliğine
- E) Sosyal farklılaşmanın azalmasına

5. Bir toplum ekonomik ve sosyokültürel açıdan geliştikçe üyelerini tüm farklılıklarıyla birlikte bir arada tutabilme becerisini de geliştirmeye başlar. Örneğin demokrasi kültürünün özümsemiği bir toplumda insanlar, karşılıklı hoşgörü ve kişisel haklara saygı çerçevesinde bir arada yaşayabilirler.

**Bu parçadan hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?**

- A) Toplumsal gelişme, toplumsal bütünleşme üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.
- B) Demokrasinin gelişmesi toplumsal düzenin devamlılığını sağlar.
- C) Ekonomik büyüme gelişmekte olan toplumlarda daha hızlı gerçekleşir.
- D) Bir toplumun devamı için toplumsal bütünleşme önemlidir.
- E) Ekonomik, demokratik ve sosyokültürel gelişmeler bireyin toplumsal düzene bağlılığını artırır.

6. Toplumların sürekliliği sosyal yapıdaki bütün birey ve grupların birbirini destekler şekilde tutum geliştirmesine bağlıdır.

**Bu durum aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanır?**

- A) Toplumsal etkileşim
- B) Toplumsal tabakalaşma
- C) Toplumsal gelişme
- D) Toplumsal çözülme
- E) Toplumsal bütünleşme

Toplumsal Değişme ve Gelişme - 3

7. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal çözülmenin nedenleri arasında yer almaz?

- A) Toplumda iş bölümünün bozulması
- B) Hoşgörü kültürünün zayıflaması
- C) Toplumun ahlaki değerlerinden uzaklaşması
- D) Sosyal ilişkilerde ve aile yapısında karşılıklı sevgi, saygı, bağlılık ve dayanışmanın zayıflaması
- E) Toplumsal yapıda orta tabakanın genişlemesi

8. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal çözülmeyle ilgili bireysel bir tutumdur?

- A) İnsan haklarını güvence altına alan bir devlet anlayışı geliştirmek
- B) Orta sınıfın genişlemesine yönelik sosyal ve ekonomik tedbirler almak
- C) Toplumun ahlaki değerlerini yansıtan kurumlar oluşturmak
- D) Sosyal ilişkilerde ve aile yapısında karşılıklı sevgi, saygı, bağlılık ve dayanışmayı güçlendirmek
- E) Toplumsal kurumların değişime ayak uydurmasını ve işlevselliğini sağlamak

9. Manevi değerlerin gelecek kuşaklara başarılı bir şekilde aktarımını sağlamak toplumların devamlılığı için gereklidir. Toplumsal çözülmeye karşı tarihi geçmişini ve değerlerini bilen nesiller yetiştirmek önemlidir.

**Bu açıklamadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**

- A) Ortak kültürel değerlerin öğretilerek canlı tutulması toplumsal çözülmeyle engellenebilir.
- B) Ekonomik sıkıntılar toplumsal çözülmenin öncelikli nedenidir.
- C) Küresel değerlerin örnek alınarak bireylere öğretilmesi toplumsal çözülmeyle engeller.
- D) Toplumsal çözülmenin nedenlerinden biri geleneksel değerlere bağlılıktır.
- E) Kuşak çatışmasının nedeni küreselleşmedir.

10. Değişimin hızı, sosyal ve kültürel yapının korunmasıyla yakından ilgilidir. Hızlı bir değişim sürecine giren toplumlarda, sosyal gruplar ve kurumlar arası uyum zorlaşabilir. Özellikle sanayileşmenin yol açtığı, sosyal yapı ve kültürdeki değişimlerle ortaya çıkan uyumsuzluklar, aile yapısında ve ahlaki değerlerde çözümler meydana getirilebilir.

**Bu parçada anlatılan toplumsal çözülme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Bilgi ve iletişim teknolojilerinde hızlı gelişmeler yaşanması
- B) Toplumsal dayanışmanın zayıflaması
- C) Toplumsal kurumların değişime ayak uyduramaması
- D) Ekonomik sıkıntılar ve işsizlik probleminin önlenememesi
- E) Sanayileşme ile birlikte teknolojik gelişmelerin yaşanması

11. Toplumlar alt, orta ve üst olmak üzere üç tabakaya ayrılır. Bu tabakalar arasında, çok sayıda insanın orta tabakada yer alması - - - - açısından önemlidir.

**Bu açıklamada boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?**

- A) toplumsal değişme
- B) toplumsal gelişme
- C) küreselleşme
- D) modernleşme
- E) toplumsal çözülme

12. Özellikle sanayileşme ve kentleşme gibi hızlı toplumsal gelişme dönemlerinde, geleneksel normların işlemediği veya ortadan kalktığı durumlarda yaygındır. İnsanlar huzursuz ve tatminsiz hale gelirler ve hayattan ne bekledikleri konusunda yeni bir ahlaki uzlaşmaya ihtiyaç duyarlar. Bir tür "toplumsal hastalık" olan bu durum özellikle toplumsal kargaşa ya da dönüşüm dönemlerinde yaşanır.

**Bu parçadaki açıklama sosyolojide aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?**

- A) Anomi
- B) Toplumsal olgu
- C) Küreselleşme
- D) Gelişme
- E) Bütünleşme

